

SAK 12c/2023

REGULERING AV FISKET ETTER REKER NORD FOR 62°N I 2024

Fiskeridirektøren har forelagt Sametinget forslaget til regulering av fisket etter reker nord for 62°N i 2023, jf. lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven) § 4-3. Sametingets innspill blir vedlagt i sin helhet.

1 SAMMENDRAG

Det er ikke gitt en egen reguleringsforskrift for fisket etter reker nord for 62°N. Bestemmelser om gjennomføring av dette fisket fremgår av egne forskrifter om blant annet nattestengning, tråldybder og fiskeforbud i enkelte fjorder i det kystnære fisket. I tillegg følger visse begrensninger av reglene i høstingsforskriften og andre generelle forskrifter.

Fiskeridirektøren foreslår at nåværende reguleringen videreføres. I tillegg foreslås det å åpne deler av Tanafjorden for prøvefiske etter reker med trål i 2024.

2 REGULERING OG FISKET I 2023

Reguleringen av fisket etter reker nord for 62°N i 2023 var en ren videreføring av reguleringen for 2022. Dette innebærer blant annet at prøvefisket etter reker med trål i ytre del av Porsangerfjorden ble videreført. Prøvefisket startet i 2021. For ytterligere detaljer i denne sammenheng vises det til saksfremlegget og referat fra reguleringsmøtet høsten 2020.

I tabell 1 vises fangsttall fra landings- og sluttседler for reke nord for 62°N for årene 2021, 2022 og 2023, samt antall fartøy som har landet fangsten.

Tabell 1: Fangst av reke nord for 62°N og antall fartøy som har landet fangst

Gruppe	Redskaps-gruppe	Menge dypvannsreke (kg)				Antall fartøy			
		2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Kyst	Reketrål	1 113 015	1 104 876	923 625	932 765	70	69	67	61
	Teiner u/Porsanger	570	1 943	1 576	4 272	3	1	6	5
	Teiner Porsanger	616	6 500	120	0	3	2	1	0
Hav	Reketrål	17 994 660	28 776 902	34 364 722	33 666 925	26	28	31	33
Sum		19 108 861	29 890 221	35 290 043	34 603 962	102	100	105	99

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret og konsesjons- deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 25. oktober 2023

Tallene inkluderer ikke fangst landet på andre lands kvoter, samt fangst landet på forsknings- og skolekvoter. Fangsten er fordelt på fartøy med og uten rekestrålkonsesjon. Avvik i summen av fartøy skyldes at enkelte har levert fangst med både teiner og trål. Det skilles ikke mellom bunntrål og rekestrål, andelen reke tatt med bunntrål er imidlertid minimal.

3 REGULERING AV FISKET I 2024

3.1 REGULERING AV FISKET ETTER REKER I PORSANGERFJORDEN

Ytre del av Porsangerfjorden ble stengt for bunntråling på 1970-tallet. I 2021 ble fjorden imidlertid åpnet igjen for et prøvefiske etter reker. Prøvefisket ble videreført i 2022 og 2023. I 2023 deltok 4 fiskere, og Havforskningsinstituttet har så langt i år mottatt prøver fra alle 4 deltakere. Kvoten på 40 tonn er beregnet oppfisket.

Det har blitt avsatt 40 tonn reker til prøvefisket med trål i Porsangerfjorden per år. Totalkvoten fordeles ikke på antall påmeldte fiskere, men fisket stoppes når kvoten er beregnet oppfisket. Kvoten for 2023 er beregnet oppfisket og fisket er stoppet. Havforskningsinstituttet anbefaler at kvoten på 40 tonn videreføres i 2024.

Havforskningsinstituttet tilrår at rapporteringsplikten og prøvetakingen fra fangstene bør videreføres. Havforskningsinstituttet uttaler at:

«Prøvefisket er en unik mulighet til å følge med på 1) hvordan et rekefiske utvikler seg i et tidligere ufisket område, og 2) hvordan bestanden responderer på dette fisket. Rapporteringsplikten bidrar med mer detaljerte fiskedata som vi ellers så langt ikke har. Det gjelder både bifangstdata, lengdedata som er sentralt i vurdering av bestandsdynamikk og fiskepress, og fangstdata fra kystbåtene <15 meter, som ikke har hatt plikt til å føre elektroniske dagbøker. Det understreker også at dagboksrapportering av kystbåter kunne bli en viktig datakilde til overvåking og forvaltning av kystnære ressurser og burde utvides til alle båter. Prøvefisket bør videreføres til en bunnkartlegging av området er gjennomført, og til tilstrekkelig med data foreligger til å vurdere hvordan bestanden responderer på fisket over tid. Kunnskap om faktisk uttak og utvikling i rekebestandens demografi er en forutsetning for å kunne gi råd om fiskeriets bærekraft.»

[...] Havforskningsinstituttet mener at kvotebegrensningen bør videreføres. Dette forvaltningsgrepet er et nytt og godt prinsipp for fiske på fjordpopulasjoner av både fisk og skalldyr der vi har brukbar kunnskap om ressursgrunnlaget. Med lokale kvoter kan det opprettholdes et bærekraftig fiske som samtidig vil gi signal til næringen om hvor stor fiskeinnsatsen kan være.»

Med bakgrunn i rådet fra Havforskningsinstituttet mener Fiskeridirektøren at det er hensiktsmessig å videreføre prøvefisket etter reker i Porsangerfjorden i 2024, men presiserer at det vil vurderes å avslutte dette prøvefisket ved utgangen av 2024. Med bakgrunn i den kartleggingen som er gjennomført vil det videre vurderes å åpne ytre deler av Porsangerfjorden for kommersielt fiske. For å få dette til vil det være svært viktig at de fartøyene som deltar i dette fiskeriet i 2024 følger de retningslinjer som blir gitt mht. prøvetaking, rapportering m.v.

Kvoten på 40 tonn reker som årlig er avsatt til prøvefisket fiskes opp relativt hurtig. For å strekke ut fisket noe, og for å få inn mer data, anser Fiskeridirektoratet det hensiktsmessig å øke kvoten med 10 tonn.

Figur 1: Prøvefiske med rekestrål er tillatt mellom de to røde linjene markert i kartet. Teinefiske er tillatt i hele Porsangerfjorden, men foregår i praksis innenfor den sørligste av de røde linjene.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre prøvefisket med trål etter reker i ytre del av Porsangerfjorden og å øke kvoten for dette prøvefisket til 50 tonn i 2024. Fiskeridirektøren foreslår også å videreføre forsøksfisket med teiner i Porsangerfjorden i 2024.

3.2 REGULERING AV FISKET I TANAFJORDEN

Havforskningsinstituttets klare råd er at områder med sårbare arter og bunnsamfunn ikke bør åpnes for tråling. Havforskningsinstituttet har anbefalt at det i forkant av en eventuell åpning for rekestråling i et område gjennomføres en grundig habitat- og bunnkartlegging av både bunndyrsamfunn og sedimenter. Havforskningsinstituttet har tidligere poengtert at dette er spesielt viktig dersom det bestemmes at Tanafjorden skal åpnes, dette ettersom det ikke er gjort undersøkelser i dette området.

Fiskeridirektøren varslet i referatet til reguleringsmøtet høsten 2022 at Havforskningsinstituttet ville bli bedt om å gjennomføre undersøkelser for å vurdere om deler av Tanafjorden kunne åpnes for rekestråling. Fiskeridirektoratet har tidligere vært i kontakt med Havforskningsinstituttet, som opplyser at undersøkelsene av bunnforholdene i

Tanafjorden er påtenkt i kartleggingsprogrammet Mareano. Det er ikke fastsatt noen tidsramme for dette arbeidet.

Fiskeridirektoratet ønsker å sette i gang et prøvefiske etter reker med trål i deler av Tanafjorden i 2024. Direktoratet vil dermed sende en bestilling til Havforskningsinstituttet, slik at kartleggingen av fjorden kan starte før prøvefisken settes i gang. Havforskningsinstituttet vil videre bes om å følge opp et prøvefiske for å hente inn og analysere data om fangst, bifangst etc.

Figur 22: Området som foreslås åpnet for forsøksfiske med rekestrål befinner seg nord og øst for de røde linjene markert i kartet.

Fiskeridirektøren forslår å åpne området definert i figur 2 ovenfor for prøvefiske på dyp fra og med 170 meter og dypere.

4 TEKNISKE REGULERINGER

I perioden 1. oktober 2016 – 31. oktober 2020 har det blitt produsert omfattende ny kunnskap fra et stort samarbeidsprosjekt mellom Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfinansiering (FHF) og Fiskeridirektoratet. Informasjon om prosjektet finnes her: [Optimalisering av fiske med rekestrål: Nasjonal satsing for å løse utfordringer med bifangst i det norske rekefiske \(fhf.no\)](https://www.fhf.no/optimisering-av-fiske-med-rekestral).

Hovedmålsettingen i prosjektet har vært å optimalisere fisket etter reke ved å redusere uønsket innblanding av fiskeyngel og småreker, redusere energiforbruk og undersøke overlevelse hos undermåls reker som har gått gjennom seleksjonsinnretningene. Det har vært lagt ned mye ressurser i prosjektet, og flere tekniske løsninger har blitt testet.

For å forbedre seleksjonen gjennom økt utsortering av undermåls reker og fiskeyngel, presenteres følgende anbefalinger i sluttrapporten:

- Påbud om begrensninger i sekkens omkrets (og lengde).
- Påbud om bruk av fire-panels-sekk.
- Anbefaling om økning av maskevidde i sekker med diamantformet nett.
- Anbefaling om bruk av innkortede leistau.

Som ledd i oppfølgingen av rapporten arrangerte Fiskeridirektoratet et møte i Tromsø 21. oktober 2022 om tekniske tiltak i fisket etter reker for kystflåten nord for 62°N. Blant deltakerne var flere rekefiskere, representanter fra Fiskarlaget, HI, Norges Råfisklag, FHF og Fiskeridirektoratet. Tilsvarende møter med den havgående rekeflåten nord for 62°N ble avholdt 11. januar og 26. april 2023 i Ålesund.

Videre oppfølging av denne saken vil skje i dialog med næringen, og eventuelle regelverksforslag vil bli hørt på ordinært vis gjennom en skriftlig prosess.